

Berlin – Pomnik Żołnierzy Radzieckich w Tiergarten

Historia

Pomnik Żołnierzy Radzieckich w Tiergartenie znajduje się w parku Tiergarten, w berlińskiej dzielnicy Mitte przy ulicy Straße des 17. Juni, niemal zaraz przy Bramie Brandenburskiej. Całe założenie wzniesiono w 1945 roku. Miało przypominać o zabitych radzieckich żołnierzach, czerwoarmistach poległych podczas zdobywania stolicy III Rzeszy. Pomnik ma nie tylko przypominać o zwycięstwie nad hitlerowskimi Niemcami, ale jest jednocześnie radzieckim cmentarzem wojskowym w Niemczech.

Pomnik zaprojektowany i zbudowany został na podstawie uchwały Rady Wojennej I Frontu Białoruskiego przez rzeźbiarzy Lwa Kerbela i Władimira E. Cigala oraz architekta Mikołaja W. Sergijewskiego. Już 11 listopada 1945 r. nastąpiło uroczyste odsłonięcie pomnika poległych żołnierzy radzieckich połączone z paradą wojsk alianckich.

Środek pomnika składa się z szeregu kolumn ustawionych w półkolu otwartym w stronę ulicy, z jedną wyższą kolumną centralną jako cokołem dla figury z brązu wysokiej na osiem metrów. Rzeźba przedstawia czerwoarmistę z karabinem zawieszonym na ramieniu, co można rozumieć jako wskazówkę, że wojna już się skończyła. Na kolumnach widnieją informujące o rodzajach broni i wojskach, biorących udział w walkach o Berlin oraz nazwiska poległych żołnierzy.

Szczególnie charakterystyczne jest dojście do pomnika, po którego obu stronach stoją dwa czołgi typu T-34 oraz dwie haubicoarmaty, użyte w bitwie o Berlin. W tylnej części założenia, zaprojektowanego jak park, znajdują się groby żołnierzy radzieckich. Dokładna liczba pochowanych nie jest znana, prawdopodobnie wynosi **2000–2500 poległych**.

Po podziale terytorialnym miasta Pomnik Żołnierzy Radzieckich w Tiergartenie aż do zjednoczenia Niemiec pozostał radziecką enklawą w brytyjskim sektorze Berlina Zachodniego. Aż do opuszczenia Niemiec przez wojska radzieckie w 1994 r. stała tam warta honorowa, którą pełnili żołnierze stacjonującej w NRD Armii Czerwonej. Po zjednoczeniu Niemiec w 1990 r. założenie oddano w ręce władz miasta.

Matthias Barelkowski

Pamięć

patrz: Historia

Informacje praktyczne

Berlin – Pomnik Żołnierzy Radzieckich w Tiergarten

Kilkanaście metrów na zachód od Bramy Brandenburskiej, przy ulicy Str. des 17. Juni. Otwarte dla wszystkich.

Strasse des 17. Juni.